

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
33389 Штучний інтелект (мова навчання українська/англійська) / Artificial Intelligence
рівень вищої освіти: магістр,
спеціальність 122 – Комп'ютерні науки

Ми щиро вдячні експертам за ґрунтовний аналіз, змістовне обговорення й відзначені сильні сторони ОНП «Інженерія програмного забезпечення». Співпраця з експертною групою була продуктивною і конструктивною. Рекомендації певною мірою вказали перспективи розвитку програми і слугуватимуть покращенню її реалізації та вдосконаленню відповідно до цілей ОНП. Водночас ми маємо певні коментарі і заперечення щодо окремих позицій звіту, а деякі зауваження експертів викликали сумнів у об'єктивності та неупередженості.

<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення 1. ЕГ радить ЗВО ширше аналізувати досвід міжнародних проєктів, фіксувати зустрічі зі стейкхолдерами та оприлюднювати звіти про них. 2. ЗВО декларує індивідуальний вибір дисциплін, але через малий обсяг набору на ОНП і економічні чинники фактично вивчення профільних предметів уся група фактично має обирати один предмет. Студентам забезпечується можливість за бажанням вивчати вибіркові дисципліни інших спеціальностей, але на практиці студенти цим не користуються. 3. Студенти зазначили, що не брали участь і не знали про проведення лекцій іноземних учених в ЗВО. ЕГ рекомендує ЗВО посилити інформування здобувачів. 4. Окремі здобувачі зазначили, що за ОНП важко навчатися через велику кількість дисциплін. Їм би хотілося зменшити кількість навчальних дисциплін шляхом об'єднання близьких за тематикою дисциплін і призначенням одного викладача замість кількох.	1. Відповіді до критеріїв 1 (1.1). 2. Відповіді до критерію 2 (2.2). 3. Відповіді до критерію 2 (2.3). 4. Відповіді до критерію 2 (2.4). 5. Відповіді до критерію 2 (2.6). 6. Відповіді до критерію 3 (3.1). 7. Відповіді до критерію 5 (5.1). 8. Відповіді до критеріїв 5 та 8 (5.2 та 8.4). 9. Відповіді до критерію 6 (6.1). 10. Відповіді до критерію 7 (7.2). 11. Відповіді до критерію 7 (7.3). <i>В звіті самооцінювання ОНП «Штучний інтелект» показано, що програма є інноваційною. Про це на зустрічах із комісією неодноразово говорили гарант та НПП. В звіті ЕГ нічого не сказано про інноваційність програми – ні в сильних, ні в слабких сторонах.</i>

5. У ОНП передбачається 30 відсотків на наукову складову. Гарантом наведено пояснення, стосовно цієї складової, та подано список дисциплін, які складають 30 кредитів ЄКТС. ЕГ рекомендує переглянути та розширити список наведених компонентів. 6. ЕГ рекомендує ЗВО активно інформувати здобувачів про можливості академічної мобільності та визнання їхніх результатів. 7. Здобувачі зазначили, що питання академічної доброчесності вивчаються лише на одній з лекцій. ЕГ радить ЗВО збільшити обсяг вивчення питань з академічної доброчесності, а також проводити заходи з її популяризації. 8. Адміністрація та здобувачі зазначили, що вирішуватимуть конфліктні ситуації, виходячи з принципу людяності, проте здобувачі не обізнані у формальних аспектах вирішення конфліктів. 9. Виняткове ставлення до окремих НПП шляхом подовження їхньої роботи без конкурсного відбору є слабкою стороною, оскільки не стимулює цих вчених до активної роботи, а також послаблює конкуренцію між співробітниками. ЕГ радить ЗВО проводити єдині правила працевлаштування за результатами відкритого конкурсного відбору для усіх НПП без виключень. Також ЕГ радить ЗВО запровадити рейтингування НПП. Задля забезпечення відповідності викладачів дисциплінам ЕГ радить ЗВО періодично контролювати виконання ними ліцензійних умов. 10. ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на заходи з дезінсекційної обробки гуртожитків та обирати професійних підрядників для її виконання. Здобувачі повідомили про проблему недостатньої кількості місць у гуртожитку, хоча для їхньої ОП це не критично. 11. Хоча здобувачі беруть активну участь в опитуваннях, проте вони не ознайомлені з їхніми результатами. ЕГ рекомендує ЗВО оприлюднювати зведену статистику з опитувань. ЕГ рекомендує ЗВО розробити та усіяко довести до здобувачів та НПП чіткі регламенти дій у разі конфліктних ситуацій.	
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	1. Зауваження незрозуміле: Представники факультету активно беруть участь у проектах Tempus,

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1

1. Хоча ЗВО пов'язаний з низкою передових наукових шкіл світу та України, ЕГ радить ЗВО ширше аналізувати досвід виконаних в Україні освітніх проектів з профільної спеціальності, рекомендує брати участь в поданні заявок на освітні проекти Еразмус+, DAAD та ін. за відповідною спеціальністю, що дозволить, з одного боку, розповсюджувати досвід ЗВО за цією ОНП в світі й Україні, а, з іншого боку, забезпечить оновлення ОНП, врахування світового досвіду та сприятиме більшій інтернаціоналізації ОНП.
2. ЕГ радить ЗВО фіксувати зустрічі зі стейкхолдерами та оприлюднювати звіти про них у соціальних мережах, на сайті ЗВО. ЕГ рекомендує ЗВО публікувати на сайті ЗВО й у ЗМІ аналіз ринку праці на світовому, національному, регіональному рівнях.

**Рівень відповідності Критерію 1
Рівень В**

Erasmus+ та інших. Зокрема:

- TEMPUS-проект 30601-TEMPUS-1-2012-1-PL-TEMPUS-SMHES «InformaticsandManagement: Bologna-StyleQualificationsFrameworks програми Tempus-INARM (2012-2015 p.p.)

- TEMPUS-Проект543901-Tempus-1-2013-1-Am-Tempus-Jpgr Align:

AchievingAndCheckingTheAlignmentBetweenAcademicProgrammesAnd QualificationFrameworks (2013-2017).

- Erasmus+- проєкти 562013-EPP-1-2015-1-PL-EPPKA2-CBHE-SP “QualityAssuranceSysteminUkraine: DevelopmentontheBaseof ENQA StandardsandGuidelines” QUAERE (2016-2018 p.p.) (<http://www.tempus.univ.kiev.ua/QUAERE/>).

- З 2017 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка реалізується міжнародний освітній проєкт СРЕА-LT-2016/10003 «Поглиблена спільна освітньо-наукова програма з управління ризиками в промисловості та сервісах в умовах глобальних економічних, технологічних та екологічних змін: розширена версія».

У відомостях про самоаналіз ОНП(стор. 5, 9)зазначена інформація про участь представників факультету комп'ютерних наук та кібернетики в освітніх проєктахTempus, Erasmus+.

В межах згаданихосвітніх проєктів представники факультету мають можливість враховувати світовий досвід, що сприяє більшій інтернаціоналізації ОНП.

Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним.

2.На сайті факультету комп'ютерних наук та кібернетики в розділі «Бібліотека» розміщено аналіз ринку праці в галузі інформаційних технологій на світовому, національному, регіональному:

- Побудова галузевих рамок кваліфікацій в галузі інформаційних технологій [Електронний ресурс] // Tempus. – 2015. – Режим доступу до ресурсу:

http://www.cyb.univ.kiev.ua/files/news/INARM_26_11_2015.pdf.

- Розробка та впровадження галузевої рамки кваліфікацій в галузі знань «Інформаційні технології» / В. А. Заславський, М. С. Нікітченко, Л. Л. Омельчук, О. М. Ямкова. – Київ: Київський національний університет, 2016. «Добродій» – 88 с. ISBN 978-966-97595-1-1. – Режим доступу до ресурсу: http://csc.knu.ua/media/filer_public/3c/0b/3c0bba34-a042-4123-8605-5a8f862e1716/inarm.pdf

Викладачі ОНП регулярно публікують у ЗМІ інформацію про дослідження ринку праці, співпрацю з роботодавцями та огляд освітніх програм. Зокрема доцент Т.В. Панченко висвітлював особливості освітніх програм для підготовки магістрів в галузі інформаційних технологій:

<https://dou.ua/lenta/articles/masters-degree-programs-in-it/#knu>

Брав участь у панельній дискусії «Успішні кейси університетів» на конференції SYNERGY 2020 IT BUSINESS & IT EDUCATION:

https://www.youtube.com/watch?v=uVIROdpyTI8&feature=youtu.be&ab_channel=ITUkraineAssociation.

Виступи на радіо та телебаченні з оглядом ІТ-ринку та популяризацією заходів, що реалізуються на факультеті та його освітніх програм.

Виступ на радіо: <http://nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2662867>

Виступ на телебаченні: <https://tv.suspilne.media/video/16218>

На сайті, присвяченому святкуванню п'ятидесятиріччю факультету комп'ютерних наук та кібернетики опубліковано детальну інформацію про зустрічі з стейкхолдерами в межах цього заходу: <https://csc50.knu.ua/uk/>

Таким чином ЗВО не лише публікує на сайті ЗВО й у ЗМІ аналіз ринку праці, але і оприлюднює зустрічі зі стейкхолдерами у ЗМІ.

	Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним. Варто зазначити, що особливістю та унікальністю ОП є орієнтація на засвоєння сучасних підходів і технологій проектування, розробки систем штучного інтелекту; ведення проблемно-орієнтованих лекційних курсів, реалізація проектних рішень на практичних і лабораторних заняттях, орієнтованих на розв'язання науково-практичних завдань в області штучного інтелекту; компоненти освітньої програми містять найбільш перспективні напрямки розвитку штучного інтелекту (машинне навчання, робототехніка, обробка природних мов, розпізнавання образів, логіка і автоматизація мислення). Про що чітко та однозначно подано інформацію у відомостях про самооцінювання (ст. 4 Критерію 1) та на зустрічах з ЕГ. Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію. Крім того, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми, ми переконані що ОНП за Критерієм 1 відповідає рівню А.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1 1. Слабкою стороною ОНП є те, що у ОНП включено дисципліни вільного вибору з відповідними компетенціями, які відповідають обраному блоку. Для можливості вибору індивідуальної траєкторії студентом ЕГ рекомендує створити сертифікатні програми та вилучити ці компетенції з ОНП. 2. ЗВО забезпечує індивідуальний вибір дисциплін, але через малий обсяг набору на ОНП і економічні чинники фактично вивчення профільних предметів уся група мусить обирати один предмет.	1. Зауваження є недоречним – кожен ЗВО самостійно обирає свою модель/моделі формування описів освітніх програм. В ОНП включено блоки вибіркових дисциплін які на думку укладачів дозволяють досягти формування додаткового фахового рівня випускників, це ті блоки які є природним продовженням(поглибленням) програми. Вважаємо за доцільне інформувати здобувачів про можливості отримання професійної кваліфікації та опанування додаткових компетентностей та результатів навчання за програмою. Відповідна інформація в описі програми допомагає студенту зробити усвідомлений вибір (він має право і не обирати ці блоки). Успішне опанування компетентностями та результатами навчання за вибірковими блоками, визначеними в ОНП, та успішне проходження підсумкової атестації (усі дисципліни

Студентам забезпечується можливість замість нього за бажанням вивчати вибіркові дисципліни інших спеціальностей, але на практиці студенти цим не користуються. ЕГ радить ЗВО вжити заходи щодо реалізації повноцінної вибіркової дисциплін та індивідуалізації навчальної траєкторії студента.

3. Хоча для студентів факультету, де реалізується ОНП, проводять лекції представники фірм та іноземних університетів, студенти під час співбесіди з ЕГ зазначили, що не брали участь і не знали про проведення лекцій іноземних учених в ЗВО, як зазначено у самоаналізі. ЕГ рекомендує ЗВО посилити інформування та залучення здобувачів до лекцій провідних іноземних та вітчизняних учених, що не працюють у ЗВО.
4. Окремі здобувачі зазначили під час інтерв'ювання ЕГ, що за ОНП важко навчатися через велику кількість дисциплін. Їм би хотілося зменшити кількість навчальних дисциплін, як на ОНП викладають різні викладачі, шляхом об'єднання близьких за тематикою дисциплін і призначенням одного викладача замість кількох. Це також дозволило б зменшити кількість форм контролю і спростити навчання.
5. Також зазначено, що здобувачі хотіли б збільшити тривалість останнього семестру шляхом скорочення практики / дипломування або збільшення терміну / корекції початку навчання в останньому семестрі. ЕГ радить ЗВО розглянути це зі здобувачами та за можливості і доцільності врахувати при зміні ОНП.
6. У ОНП магістрів передбачається 30 відсотків на наукову складову. Гарантом наведено пояснення, стосовно цієї складової, та подано список дисциплін, які складають 30 кредитів ЄКТС. ЕГ рекомендує переглянути та розширити список наведених компонентів.

Рівень відповідності Критерію 2

Рівень В

не менше 75 балів), можуть бути підставою для рішення екзаменаційної комісії про присвоєння здобувачу професійної кваліфікації.

Пропозиція щодо виділення вибірових блоків у окремі сертифікатні програми є дивною і недоречною - в ній змішуються цілі формальної та неформальної освіти. Крім того, університет має власну політику розвитку сертифікатних програм і вважає її успішною. А вибіровий блок, як правило, формується у відповідності до своєї материнської програми (як її розвиток) і у відриві від неї частіше за все не зможе забезпечити набуття здобувачем результатів навчання достатніх для присвоєння професійної кваліфікації.

Пропонуємо ГЕР ігнорувати ці зауваження і пропозицію ЕГ, як недоречні.

2. Зауваження недоречне - на факультеті відбувається повноцінна вибіровість дисциплін згідно до http://csc.knu.ua/media/filer_public/25/1a/251a3623-8277-4b31-ae39-190b00749b05/poloz_org_osv_proc-2018.pdf. Кількісні обмеження того чи іншого роду (інколи обмежується не кількістю студентів а кількістю дисциплін які можуть бути обрані в цілому по університету) для забезпечення комплектування груп за дисциплінами вільного вибору і студентів є нормальною практикою більшості країн світу. А твердження що студенти не користуються можливістю вибирати з інших спеціальностей не відповідає дійсності. Так, у 2018/2019 навчальному році магістр спеціальності «Комп'ютерні науки» Бурлаков Степан обрав дисципліни вільного вибору для магістрів спеціальності «Інженерія програмного забезпечення» спеціалізації "Програмне забезпечення систем", а студент факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем Довгополов Антон слухав дисципліни на вибір спеціальності Комп'ютерні науки на факультеті комп'ютерних наук та кібернетики.

3. Інформація про заходи, що проводяться на факультеті регулярно оприлюднюється на сайті факультету комп'ютерних наук та кібернетики в розділі новин <http://csc.knu.ua/uk/news>

та у соціальних мережах:
<https://www.facebook.com/FacultyOfComputerScienceAndCybernetics>
<https://t.me/chytalka>

Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним.

4. Кількість та обсяг дисциплін, а також форм семестрового та підсумкового контролю за ОНП «Штучний інтелект» (як і інших програм) визначаються укладачами програми у відповідності до її цілей, а рамкові параметри визначені у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ». Пропозиції студентів з цих питань завжди беруться до уваги, однак відповідальність за успішну реалізацію програми і формування у випускників високого рівня здатності до працевлаштування за фахом несуть гарант програми і члени проектної групи, тому точка зору студентів, які ще не є фахівцями, не може бути визначальною.

Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним.

5. Графік навчального процесу за ОНП «Штучний інтелект» відповідає цілям програми і вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ».

Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним.

6. Як відмічено у відгуку ЕГ, зміст ОНП «Штучний інтелект» відповідає вимогам до освітньо-наукових програм другого рівня вищої освіти.

Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним.

Варто зазначити, що особливістю та унікальністю ОП є орієнтація на засвоєння сучасних підходів і технологій проектування, розробки систем штучного інтелекту; ведення проблемно-орієнтованих лекційних курсів, реалізація проектних рішень на практичних і лабораторних заняттях, орієнтованих на розв'язання науково-практичних завдань в області штучного інтелекту; компоненти освітньої програми містять найбільш перспективні напрямки розвитку

	штучного інтелекту (машинне навчання, робототехніка, обробка природних мов, розпізнавання образів, логіка і автоматизація мислення). Про що чітко та однозначно подано інформацію у відомостях про самооцінювання (ст. 4 Критерію 1) та на зустрічах з ЕГ. Отже, вважаємо, що зауваження за Критерієм 2 є недоречними і надуманими, або несуттєвими. Зважаючи на відмічені позитивні сторони програми, вважаємо, що оцінка ОНП за Критерієм 2 відповідає рівню А.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання 1. Здобувачі зазначили, що не брали участь у академічній мобільності. ЕГ рекомендує ЗВО активно інформувати здобувачів про можливості академічної мобільності та визнання їхніх результатів, стимулювати щодо здобуття знань шляхом академічної мобільності та у неформальній освіті. Рівень відповідності Критерію 3 Рівень В	1. Зауваження дивне - експертам при визначенні якості роботи ЗВО і програми варто орієнтуватися не тільки на слова тих студентів що були присутні на фокус групі, а й на об'єктивні дані. Наразі, ознайомлення та залучення здобувачів до можливостей стажування є постійною практикою в Університеті. Працює відділ академічної мобільності, який інформує про програми з міжнародної мобільності. Варто зазначити студентів із ОП Штучний інтелект, які брали участь у академічній мобільності: 1) Сорока Дмитро Сергійович, стажування в період з 18.09.2018-15.01.2019 до США корпорація Гугл штат Каліфорнія м. Маунтін В'ю, Наказ №1693-36 від 09.10.2018 2) Чучук Ольга Сергіївна, стажування з 28.11.2018 по 31.05.2019 Французька Республіка м. Левауллуа-Перре, Наказ №2016-36 від 07.12.2018 2) Шалівський Ярослав Богданович, стажування з 28.05.2019 по 16.08.2019 в Сполучених Штатах Америки корпорація "Microsoft" м. Редмонд, штат Вашингтон, Наказ №1239-36 від 29.05.2019 Додатково нагадаємо ЕГ що у 2020 році можливості до академічної мобільності студентів у всьому світі впали практично до нуля у зв'язку із пандемією коронавірусу, тож відсутність кредитної мобільності і стажувань в період з березня 2020 по лютий 2021 року не може бути свідченням ганджу будь-якої програми.

	Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. 1. Студенти, що навчаються за даною програмою, під час співбесіди з ЕГ зазначили, що не брали участь і не знали про проведення лекцій іноземних учених в ЗВО, як зазначено у самоаналізі. ЕГ рекомендує ЗВО посилити інформування та залучення здобувачів до лекцій провідних іноземних учених, що не працюють у ЗВО. Рівень відповідності Критерію 4 Рівень В	1. Інформація про заходи, що проводяться на факультеті регулярно оприлюднюється на сайті факультету комп'ютерних наук та кібернетики в розділі новин http://csc.knu.ua/uk/news та у соціальних мережах: https://www.facebook.com/FacultyOfComputerScienceAndCybernetics https://t.me/chytalka Тож, на нашу думку, це зауваження є недоречним. Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію. Варто зазначити, що особливістю та унікальністю ОП є: ведення проблемно-орієнтованих лекційних курсів, реалізація проектних рішень на практичних і лабораторних заняттях, орієнтованих на розв'язання науково-практичних завдань в області штучного інтелекту; компоненти освітньої програми містять найбільш перспективні напрямки розвитку штучного інтелекту (машинне навчання, робототехніка, обробка природних мов, розпізнавання образів, логіка і автоматизація мислення). Про що чітко та однозначно подано інформацію у відомостях про саоцінювання (ст. 4 Критерію 1) та на зустрічах з ЕГ. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП. Здобувачі залучаються до виконання студентських наукових робіт в рамках проведення різноманітних олімпіад і конкурсів http://csc.knu.ua/uk/olympiads. Студенти мають можливість здійснювати науково-дослідну роботу за тематикою ОНП. Зокрема, студент першого року навчання на даній ОНП Чудаков С., брав участь у міжнародній конференції

	«International Conference on Computer Graphics, Visualization and Computer Vision 2021», де виступив з доповіддю Application of concatenable queue for parallel computational geometry algorithms, яка була надрукована у працях цієї конференції і проіндексована в науково-метричній базі Скопус (http://wscg.zcu.cz/wscg2020/Full/F05.pdf). Про що чітко та однозначно подано інформацію у відомостях про самооцінювання (ст. 12 Критерію 4) та на зустрічах з ЕГ. Отже, вважаємо, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми, оцінка ОНП за Критерієм 4 відповідає рівню А.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. 1. Здобувачі під час співбесіди з ЕГ зазначили, що питання академічної доброчесності вивчаються лише на одній з лекцій. При цьому вони зводять ці питання в основному до перевірки на плагіат. Заходів з популяризації доброчесності поза межами основного навчального процесу здобувачі не відвідували та неінформовані щодо них. ЕГ наполегливо радить ЗВО збільшити обсяг вивчення питань з академічної доброчесності, а також проводити заходи з її популяризації й поширювати інформацію про них, доводячи до кожного здобувача. Інформованість НПП з цього питання також треба розширювати, бо вони переважно сприймають академічну доброчесність як відсутність хабарництва та боротьбу з плагіатом. Розуміння академічної доброчесності як культури нетерпимості до плагіату, списування, фальсифікації, фабрикації і т.п. у комплексі і не тільки до себе особисто, але й до інших учасників освітнього процесу у	1. ЗВО регулярно проводить заходи з популяризації академічної доброчесності. Зокрема, на сайті факультету в розділі «Нормативні документи» розміщено: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ». Таким чином, вважаємо, що факультет активно поширює інформацію про питання академічної доброчесності та доводить її до кожного здобувача. Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію. 2. На сайті факультету в розділі «Нормативні документи» розміщено: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». Таким чином, вважаємо, що факультет активно поширює інформацію про порядок вирішення конфліктних ситуацій та доводить її до

здобувачів та НПП на думку ЕГ є недостатньо широким. ЕГ рекомендує провести спеціальні тренінги з НПП та доводити це до здобувачів комплексно. 2. Адміністрація та здобувачі під час інтерв'ювання зазначили, що вирішуватимуть конфліктні ситуації, виходячи з принципу людяності. Рівень відповідності Критерію 5 Рівень В	кожного здобувача. Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію. Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 5 до рівня В немає, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за цим Критерієм на А.
Критерій 6. Людські ресурси Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6. 1. На думку ЕГ, хоча в цілому кадрова політика ЗВО відповідає законодавству та ґрунтується на принципах конкурсного відбору, виняткове ставлення до окремих НПП шляхом продовження їхньої роботи без конкурсного відбору є слабкою стороною, оскільки не стимулює цих вчених до активної роботи, а також послаблює конкуренцію між співробітниками.. ЕГ радить ЗВО проводити єдині правила працевлаштування за результатами відкритого конкурсного відбору для усіх НПП без виключень. 2. Також ЕГ радить ЗВО запровадити рейтингування НПП. 3. Окрім преміювання, на думку ЕГ, ЗВО можна рекомендувати в межах наявних фінансових можливостей забезпечити відшкодування плати за публікації наукових праць НПП або забезпечити безкоштовну публікацію цих робіт у виданнях ЗВО. 4. Також ЕГ радить ЗВО призначення премій НПП зробити більш відкритим та прозорим, намагатися збільшити їхній розмір для стимулювання НПП. 5. Задля забезпечення відповідності викладачів дисциплінам ЕГ радить ЗВО періодично контролювати виконання ними	1. Зауваження «виняткове ставлення до окремих НПП шляхом продовження їхньої роботи без конкурсного відбору є слабкою стороною» є хибним. <i>Призначення на посади НПП і продовження термінів їх роботи відбуваються <u>у суворій відповідності до вимог чинного законодавства</u>.</i> У Відомостях про самооцінювання (п.1 Критерію 6) чітко зазначено, що професори та доценти обираються за конкурсом. Процедура конкурсного відбору викладачів факультету регламентовано Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка http://senate.univ.kiev.ua/?p=184 та п.10.2 «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Таким чином, КНУТШ на всі виборні посади ЕГ проводить за єдиними правилами працевлаштування за результатами відкритого конкурсного відбору для усіх НПП, і порада про «виняткове ставлення до окремих НПП шляхом продовження їхньої роботи без конкурсного відбору» не має під собою підґрунтя. Якщо членам ЕГ такі факти відомі, той нехай їх наведуть у звіті. 2. Зауваження дивне. У КНУ імені Тараса Шевченка протягом багатьох років проводиться щорічне рейтингування НПП як на рівні

ліцензійних умов та наявність достатньої кількості публікацій за останні 5 років як в цілому, так і з конкретних дисциплін та вносити до індивідуального плану роботи НПП усунення відповідних недоліків (за наявності).

Рівень відповідності Критерію 6

Рівень В

університету, так і на рівні відповідних факультетів. Наприклад, у звіті в.о.Ректора університету за 2020р., Гарант даної ОНП проф.. Крак Ю.В. входить у першу десятку, а проф.. Пашко А.О. – упершу сотню (серед більш ніж 2500 НПП) НПП за публікаційною активністю (<https://univ.kiev.ua/pdfs/zvit/zvit-rektora-2020.pdf> с.123)

Таким чином, вважаємо, що у КНУ працює ефективна система рейтингування НПП, і потрібно, щоб члени ЕГ детально описали, що вони розуміють під рейтингування НПП з посиланням на відповідні Закони України.

3. Кожен ЗВО має право обирати свій інструментарій заохочення викладачів до різних видів діяльності, у тому числі до публікаційної активності – в одних ЗВО це може бути преміювання, в інших - компенсація затрат, ще в інших встановлення доплат і надбавок. політику Як відмічено у п.6. ВІДОМОСТЕЙ про самооцінку освітньої програми (див. стор. 17 другий абзац зверху)уКНУ імені Тараса Шевченка створена система заохочення НПП за досягнення у фаховій сфері. Приклади заохочення НПП КНУТШ наведені у щорічному звіті Ректора, який доступний широкому загалу (<https://univ.kiev.ua/pdfs/zvit/zvit-rektora-2020.pdf> с.249-252). Підчас спілкування НПП з членами ЕГ, від НПП не поступало жодних зауважень про «відшкодування плати за публікації наукових праць НПП або забезпечити безкоштовну публікацію цих робіт у виданнях ЗВО...», тому незрозуміло у зв'язку із чим ЕГ вважає прийнятні в Університеті процедур заохочення недостатніми. Ми вважаємо, що у КНУТШ працює ефективна система заохочення НПП за досягнення у фаховій сфері, яка влаштовує всіх НПП.

4. В КНУТШ розроблено та затверджено «Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності"Наказ від 31.01.2014р. №71-32

http://science.univ.kiev.ua/documents/normative_base/

Як відмічено у п.6. ВІДОМОСТЕЙ про самооцінку освітньої програми (див. стор. 17 другий абзац зверху) у КНУ імені Тараса Шевченка створена система заохочення НПП за досягнення у фаховій сфері. Преміювання відбувається у прозорій і відкритій формі і від НПП при зустрічі з членами ЕГ не ставилось таке питання. Зовсім незрозуміло, яким чином збільшений розмір премій буде впливати на роботу НПП. Відзначимо, що для преміювання НПП факультету, в тому числі і задіяних у ОНП «Штучний інтелект» у 2020 році виділено більше 2 млн. гривень

Таким чином, вважаємо, що у КНУ ТШ працює ефективна, прозора і відкрита система преміювання НПП за досягнення у фаховій сфері, яка влаштовує всіх НПП.

5. Як відмічено у п.6. ВІДОМОСТЕЙ про самооцінку освітньої програми (див. стор. 16, 17) у КНУ імені Тараса Шевченка створена система контролю виконання ними ліцензійних умов та наявність достатньої кількості публікацій за останні 5 років як в цілому, так і з конкретних дисциплін, тому така рекомендація членів ЕГ для НПП КНУТШ вже виконана, як і відзначено у п.6. ВІДОМОСТЕЙ...

Щорічно на засіданнях кафедр викладачі звітують про свою науково-педагогічну роботу (в тому числі про наявність публікацій), розглядається питання щодо удосконалення робочої навчальної програми дисципліни, що викладає НПП. Кожні 5 років викладачі на вченій раді факультету звітують про свою науково-педагогічну роботу (в тому числі про наявність публікацій).

Варто зазначити, що особливістю та унікальністю ОП є: кадрове забезпечення викладачами високого рівня, в тому числі запрошеними провідними спеціалістами в галузі з інститутів НАНУ, в області комп'ютерних наук, штучного інтелекту, моделювання та

	програмування; орієнтація на засвоєння сучасних підходів і технологій проектування, розробки систем штучного інтелекту. Про що чітко та однозначно подано інформацію у відомостях про самооцінювання (ст. 4 Критерію 1, ст.16 Критерію 6) та на зустрічах з ЕГ. Отже, вважаємо, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми, оцінка ОНП за Критерієм 6 відповідає рівню А.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7. 1. За інформацією від здобувачів, у КНУТШ припинена діяльність профілакторію (не з вини ЗВО, а через законодавство). ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість долучення поліклініки ЗВО до часткового виконання профілактичних заходів. 2. Зі слів здобувачів зазначено, що заходи з боротьби із тарганами у гуртожитках проводяться, але не дають ефекту. ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на заходи з дезінсекційної обробки гуртожитків та обирати професійних підрядників для її виконання. Під час інтерв'ювання здобувачі повідомили про проблему недостатньої кількості місць у гуртожитку, хоча для їхньої ОП це не критично. 3. Хоча здобувачі беруть активну участь в опитуваннях, проте вони не ознайомлені з їхніми результатами. У той же час гарант зазначив, що анонімні результати анкетування розсилаються викладачам та оприлюднюються серед НПП, проте містять іноді образливі вислови, що завдає моральних страждань НПП. ЕГ рекомендує ЗВО оприлюднювати лише зведену статистику та не допускати поширення інформації, що порушує етичні норми, а також усіляко доводити до відома здобувачів результати	1. На сьогодні, в умовах пандемії COVID-19, поліклініка КНУТШ залучена не тільки до виконання профілактичних заходів, а і працює для студентів, як заклад охорони здоров'я. І це є практикою гідною наслідування – далеко не кожен ЗВО може похвалитися наявністю власної поліклініки. 2. Зауваження дивне, і не базується на фактичних даних. На даний момент (до березня 2021 року) між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та компанією «БіоСервіс» (професійний підрядник) заключений договір про надання послуг з дезінсекції гуртожитків університету. Проведення дезінсекції відбувається 1 раз на місяць (місяця загального користування та 5 кімнат). Фірма, яка проводить обробку залишає засоби для боротьби з тарганами у завідуючої гуртожитком, і студенти, в разі потреби, їх беруть. На усний запит заступника декана по виховній роботі до завідуючої гуртожитком була надана відповідь, що ніхто із студентів протягом останніх 4 місяців не просив провести дезінсекцію. 3. На сайті факультету регулярно оприлюднюються результати опитувань. Зокрема: - анонімне опитування про якість надання освітніх послуг (новина від 26.01.2021) http://csc.knu.ua/media/filer_public/99/ef/99ef1015-8dcf-4466-9000-5903a93ae771/zvit_shi_opituvannia_2021.pdf, http://csc.knu.ua/uk/news?page=2 (сторінка може змінитися в

опитувань та надавати їм відповідь ЗВО щодо врахування цих результатів.

4. Під час інтерв'ювання здобувачі і адміністрація повідомили, що вирішують конфліктні ситуації, виходячи з принципу людяності. Хоча в ЗВО наявний Порядок вирішення конфліктних ситуацій, здобувачі не знають куди можна звернутися, крім деканату. ЕГ рекомендує ЗВО розробити та усіляко довести до здобувачів та НПП чіткі регламенти дій у разі конфліктних ситуацій, дискримінації, булінгу тощо.

Рівень відповідності Критерію 7

Рівень В

залежності від появи нових оголошень);

- опитування про якість дистанційного навчання (новина від 11.11.2020) - http://csc.knu.ua/media/filer_public/43/81/4381b41d-eae5-458a-bcbc-4ae94f87251d/monitoring_dist_11_11_2020.pdf, <http://csc.knu.ua/uk/news?page=5> (сторінка може змінитися в залежності від появи нових оголошень).

Відповіді, щодо врахування зауважень адміністрація факультету надає на сайті факультету в «Розділі навчання», «Навчальні плани»: За посилання Зворотній зв'язок за пропозиціями та зауваженнями. http://csc.knu.ua/media/filer_public/e0/5a/e05a9816-9310-429d-b0d3-d723294a6dfb/zvorotnii_zv_iazok.pdf

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію.

4. На сайті факультету в розділі «Нормативні документи» розміщено: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка».

Таким чином, вважаємо, що факультет активно поширює інформацію про порядок вирішення конфліктних ситуацій та доводить її до всіх учасників освітнього процесу. Додатково радимо членам ЕГ дещо змінити формат опитувань здобувачів освіти – запитання щодо можливості подання скарг, апеляції тощо слід задавати тим хто мав таку потребу – якщо у студента (як і у будь-якого громадянина) не виникало потреб у отриманні відповідної послуги (реакції) то найчастіше він пропускає повз увагу будь-які інформаційні повідомлення з цього приводу.

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію.

Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 5

	до рівня В немає, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за цим Критерієм на А.
Критерій 9. Прозорість та публічність Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. 1. ЕГ відзначає відсутність історії пропозицій зацікавлених сторін та реакції на них з боку розробників ОНП, які не оприлюднюються. Експертна група рекомендує оприлюднювати історію пропозицій зацікавлених сторін та реакцію на них з боку розробників програми. Рівень відповідності Критерію 9: Рівень В	1. Враховуючи зауваження на попередніх акредитаціях, на сайті факультету комп'ютерних наук та кібернетики розміщено оголошення про запрошення усіх стейкхолдерів до перегляду освітніх програм та надання рекомендацій, зауважень, відгуків (http://csc.knu.ua/uk/curriculum). На сайті факультету комп'ютерних наук та кібернетики, як реакція на попередні акредитації, розміщено оголошення про запрошення усіх стейкхолдерів до перегляду освітніх програм та надання рекомендацій, зауважень, відгуків (http://csc.knu.ua/uk/curriculum). Крім того, на тій же сторінці розміщено посилання на документ, в якому оприлюднено інформацію про історію пропозицій та реакцію на них з боку адміністрації факультету та розробників освітніх програм, що реалізуються на факультеті комп'ютерних наук та кібернетики. Про все це експертній групі було повідомлено, і це ж зазначено на сторінці 21 (підкритерій 8, критерію 6) відомостей про самоаналіз. Таким чином, вважаємо, що рекомендації та зауваження не є обґрунтованими. Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 9 до рівня В немає, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за цим Критерієм на А.